

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

An licitum sit à malefico petere, vt maleficium maleficiis dissoluat, si ad id
paratus sit. Punct. 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

lib. 6. *disquisit. magi. c. 2. sect. 1. q. 2.* Lessius lib. 2. c. 44. *sub. 6. n. 46.* Sanchez lib. 2. in *decal. c. 41. n. 7.* Bonac. *disp. 3. de primo decal. precepto q. 5. p. 5. num. 8.* Idem est, si petas ab alio maleficio dissolutionem maleficii, qui tamen ignarus est maleficii, & loci ubi postius est; quia tacite petis, ut maleficio fiat, cum alia via praeferre non possis illum scire, quomodo maleficio sit tollendum. Sanch. Lessius, Suar. & Delrio supra.

3. Difficultas autem est; an cum maleficio scit media licita, quibus maleficio dissolvatur, credis tamen illis vsurum non esse, sed potius alius iniquis, possis ab illo dissolutionem maleficii petere; Negat Caiet. in suis opusculis t. 2. *tract. 12. de maleficiis q. unica in fine corp.* Mouetur, quia peccato altius cooperaris, eo quod petas dissolutionem, quae in his circumstantiis nequaquam licita erit. Item petis dissolutionem non a quocunque faciendam, sed faciendam a Mago. At tibi constat hanc futuram esse peccaminosam. Ergo petis dissolutionem peccaminosam. Ergo peccas.

4. In hac primo certum est, si probabiliter credas Magum mediis licitis dissoluitur maleficio tunc te posse ab illo absolute petere, quia & rem licitam petis, & nullo periculo peccandi Magum exponis, sed potius ad bonam actionem incitas. Idem dico, si dubius sis, an medio licito dissoluitur sit, an illicito; quia in tali dubio praeferre debes medio bono vsurum, cum peccatum praesumi non debeat: Sic Suar. lib. 2. de *superstit. cap. 19. num. 9.* Sanch. lib. 2. in *decal. c. 41. n. 12.* Quod si certus moraliter sis mediis licitis maleficio dissoluitur, tamen licitis possis; quia vtraque media licita, & illicita optime noveris, credo multo probabilius, tibi licere absolute dissolutionem maleficii postulare: sic plures referens Sanch. lib. 7. de *mar. disp. 95. n. 11. & lib. 2. in decal. c. 41. n. 13.* Lessius lib. 2. de *iusur. cap. 44. sub. 6. n. 46.* Suar. t. 1. de *relig. lib. 2. de superstit. cap. 18. n. 9.* Neque dissentit Martin. Delrio lib. 6. *disquisit. mag. c. 2. sect. 1. q. 2. dicto 4.* ut recte aduertit Suar. supra solum enim loquitur in casu quo speratur Magus per maleficio dissolutionem, quia ignorat media licita, quibus dissolutionem est: in quo casu iam diximus nequaquam dissolutionem peti posse. At quando scit Magus media licita; tamen illis vsurum non sit, optime potest ab illo peti maleficii dissolutionem. Ratio est; quia postulas rem indifferentem seu de bonam, nepe dissolutionem maleficii. Quod autem maleficus eam vitiet iniquis mediis vtens, non tibi imputandum est, quia tu non petebas vitiosam dissolutionem, sed dissolutionem, quam maleficus abique vilo vito concedere poterat. Quod optime confirmatur exemplo petentis mutuum ab vsurario; quia scis non concessurum sine vsuris; & petentis iuramentum ab infideli, quem scis per falsos Deos iuraturum in quibus ferre omnes contentant licitam esse petitionem; quia quod petis licitum est, & licite fieri potest, tamen non licite concedatur. Sed idem profectus est in presenti casu; petis enim dissolutionem, quae licite fieri potest, tamen alius inique faciat, cuius peccatum non tibi tribuendum est, cum iustam habueris causam petendi.

5. Et ex his soluitur contraria ratio. Fateor te non petere dissolutionem maleficii vagè sumptum, & neque etiam petere dissolutionem, quam Magus facturus est sed petere dissolutionem, quam ipse Magus facere potest: cum autem ipse Magus non solum illicitam dissolutionem maleficii, sed licitam facere possit: efficitur sane, te petere non magis illicitam, quam licitam, imò potius censeri debes te licitam petere. Neque obinde censeri eius iniquam actionem approbare, sed solum permittere ob vigentem tuam necessitatem, sicuti permittis vsurarium exactionem ob necessitatem mutui. Aduerto tamen in exactione vsurarium ratio praesumi posse approbationem, cum soluenti damnosa sit, id est: ob scandalum ex parte acceptantis mutuum sub vsuris ratò, vel nunquam adeat. At in dissolutione maleficii per aliud maleficio, cum nullum damnus petenti adveniat, raro ad scandalum excusabitur, nisi modum petitionis, & causam iustam petendi integrè manifestet: sic Sanch. lib. 2. c. 4. n. 14. Suar. t. 2. de *relig. lib. 3. de iuram. c. 13. num. 11.*

6. Duo tamen haec in re aduertit Suar. t. 1. de *relig. lib. 2. de superstit. cap. 18. in fine.* Sanch. lib. 6. de *marim. disp. 95. n. 12. in fine.* & lib. 2. in *decal. c. 41. n. 15. & 16.* Primum est, ut cesset ex parte petentis omnis cooperatio magicæ superstitiosis, quia hanc esse iustitiam malam clarum est. Quapropter si Magus velit tibi, tuisque animalibus mederi applicando illis aliquas medicinas, vanas & tu adis, nequaquam id permittere potes, quia non est tibi permissio magicæ superstitiosis, sed vera illius cooperatio; eo quod Magus tibi, tuisque rebus in tua praesentia absque tuo consensu nullas potest medicinas applicare. Vnde si consentias, consentis es vti opera Magi in tua curatione: consentit Lessius lib. 2. de *iusur. c. 34. in fine.* Secundum, quod aduertitur, est, te obligatum esse petere dissolutionem maleficii a maleficio modo licito, & ad illum expressè excitare, si speres obtinendum: quia lege charitatis teneris, quando commode potes proximi peccatum vitare. Neque vllus est qui possit in hac parte dissentire.

7. Sed inquires: an à diabolo possis petere, vel mandate, *Ferd. de Castro Sum. Mor. Paris 111.*

ut maleficio dissolvatur, vel à nocentio cesset? De petitione clara est resolutio, te nullo modo posse, quia petitio est signum submissionis, & indigentiae in petente, & superioritatis, & potestatis in eo ad quem petitio deferretur. At hominem Christi sanguine redemptum te demoni submittere, & potestati eius auxilio, & ope indigere, illamque ut potentem ad subueniendum recognoscere, est gravissima divina maiestatis iniuria: sic Mart. Delrio lib. 6. *disquisit. mag. c. 2. sect. 1. q. 2. dicto 4.* Suar. lib. 2. de *superstit. c. 18. num. 5. & 8.* Sanch. lib. 7. de *mar. disp. 95. n. 11. & lib. 2. in decal. c. 41. n. 17.*

8. De precepto maior est dubitatio; eo quod praecipiens se quasi superiorem recognoscit, & quodammodo cogit eum cui preceptum imponit. At cogere demonem, ut contra eius voluntatem maleficio dissolvatur, & a nocendo cesset, molestum illi est, & consequenter inhonorarium. Ergo licet Carterum omnino tenendum est tale imperium (seclusa divina virtute, seu in nomine Christi, & Ecclesiae per exorcismos) vanum esse, & superstitiosum; quia demon homini mortali non subditur, neque ab illo cogi potest, nisi in virtute alicuius pacti cum ipso, vel cum demone superiore facti; & proinde qui tali impetio vitatur, innuit vel cum demone imperato, vel cum alio pactum fecisse. Ergo tali precepto demoni cesset deferretur: sic Victor. relect. de *Magia n. 20.* Suar. lib. 2. de *superstit. c. 18. n. 8.* Sanch. *locis citatis.* Bene tamen poteris demoni indagari illamque obviare, & temere dicendo: Ve quid male facis, cessa malefacere, vincula iniquitatis dissolve. Non enim haec verba semper preceptiva sunt sed obviatoria, sicuti dicis cani molesto: ab hinc Sanch. Suar. & Less. in *nova edit. lib. 2. c. 44. n. 45.*

PUNCTUM XIII.

Quae sint poenae diuinatoribus, sortilegiis, & maleficiis impositae, & quae illorum obligatio.

SUMMARIUM.

- 1 Nulla poena praeter excommunicationem his superstitiosis hominibus est imposita.
- 2 Expenditur an excommunicatione ipso iure afficiantur & videtur probabilitate non incurri, si ab haeresi separantur.
- 3 Poenae ferendae expenduntur, & praecipue poena suspensionis haeresis.
- 4 Praeter suspensionem si clericus est, ab officio suspenditur, & in monasterium detrahatur, imò à beneficio suspendi potest.
- 5 Si laicus est, variis afficitur.
- 6 Quis sit iudex huius criminis?
- 7 Expenditur modus procedendi in iudicio huius criminis.
- 8 Declaratur obligatio, quam habet maleficus commensusus.

2. **A**liae sunt poenae ipso iure latae, aliae ferendae per iudices. De vtroque breviter dicendum est, latius de prioribus, quia forum conscientiae respiciunt. Poenae ipso iure latae postulant esse censuram; & quae ad censuras reducuntur, nempe irregularitas, & inhabilitas. De his ergo certa regula est, nullam esse his maleficiis impositam, nisi forte excommunicationem: sic Sanch. lib. 2. in *decal. c. 38. n. 30.* Suar. lib. 2. de *superstit. c. 19. n. 3.* & supponunt omnes referendū, quia solum de excommunicatione dubitant, an hi diuinatores, Magi, & malefici afficiantur? Affici affirmant Tabiena verb. *Excommunicatio 1. casu 4.* Martin. Delrio lib. 4. *disquisit. magi. c. 2. q. 7. sect. 4.* Probat primo, ex *cap. aliquanti 26. q. 5.* ubi de feudente auguriis dicitur ab Ecclesia haberi extraneus. Sed est infirma probatio, cum facile explicari possit post sententiam. Secundo probant ex *c. si quis Episcopus, eadem causa. q. 9.* ubi dicitur: Si quis Episcopus, aut Presbyter, sine Diacono, vel quilibet ex ordine Clericorum magos, aut aruspices, aut incantatores, aut ariolos, aut certe augures, vel sortilegos, vel qui profectur autem magicam, aut aliquos eorum similia exercentes consuluisse fuerit deprehensus, ab honore dignitatis suae suspensus monasterij curam suscipiat, ibique poenitentiae peccatae deditus seculi admittam sacrilegij soluat. At in hoc textu de suspensione, seu depositione est sermo, non de excommunicatione, neque est ipso iure lata, sed ferenda, ut constat ex illis verbis, si deprehensus fuerit, suspensus monasterij curam suscipiat, id est suspendatur, & monasterij curam suscipiat. Tertio probant ex *c. si quis ariolos, eadem causa. q. 9. ibi:* Si quis ariolos, aruspices, vel incantatores observaverit, aut phylacteris usus fuerit, anathema sit: & c. *sortes* sub anathematis interdicto prohibemus. At haec verba non cogunt nos affirmare excommunicationem: esse ipso iure latam. Tum quia indifferentia sunt, ut tempus futurum, vel praesens significant, & in casu dubio pro mitiori parte est interpretatio facienda: colligiturque ex